

12 ta' April, 1948.

Imħallfin :

Is-S.T.O. Sir George Borg, Kt., M.B.E., LL.D., Pres.

Li-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

Li-Onor. Dr. L.A. Camilleri, LL.D.

Felice Galea versus Giovanni Carabott

Lokazzjoni — Board tal-Kera —

Tibdil ta' Destinazzjoni tal-Fond.

Meta fond huwa mikri għall-abitazzjoni, u parti minnu tiġi adibita għall-eż-żeरċizzju ta' mestjer, hemm tibdil ta' destinazzjoni tal-fond li tagħki dritt lill-lokatur li jirrikorri quddiem il-Board tal-Kera bieq jerġa' jieħu taħbi idejha dak il-fond.

Xejn ma jisra illi l-parti adibita ghall-eżerċizzju ta' dak il-mestjer kienet parti ġġira biss mill-fond, jew li dak l-eżerċizzju kien isir bil-magħluq u mingħajr publicitā.

Langas ma jisra hixx isalva lill-konduttur mid-dekadenza tiegħu l-fatt illi huwa ddeżista minn dak l-eżerċizzju, jekk huwa ja kien ikkontrarrjena għall-obligi tiegħu dwar l-užu li kellu jagħmel mill-fond.

Il-Qorti — Rat it-talba tar-rikkorrent numru 1067 ta' l-1947, preżentata quddiem il-Board li jirregola l-Kera, fejn ip-premetta illi huwa jikri lilli-intimat il-mezzanin numru 3, St. Bartholomew Street, Rabat, bil-kera ta' £5 fis-sena, u li l-intimat biddel id-destinazzjoni tal-fond mingħajr il-kunsens tas-sid billi huwa għamel hanut ta' skarpar; talab li jerga' jieħu taħt idejh il-fond fuq imsemmi malli tagħlaq il-lokazzjoni fil-15 ta' Awissu, 1947.

Omissix;

Rat is-sentenza tal-Board tat-13 ta' Ottubru 1947, fejn laqa' t-talba u ta tliet xħur lill-intimat biex jiżgombra; wara li kkunsidra;

Illi mhux kontestat la l-fatt li l-fond ġie mikri għall-abitazzjoni, u lanqas in-nuqqas tal-permess ġalli l-fond jiġi adi-bit għal užu divers totali jew parżjali; illi l-intimat jammetti illi t-tifel tiegħu adottiv ottjena permess mill-Pulizija ġalli jaħdem ta' skarpar fil-fond, u dana eżerċita l-mestier tiegħu ta' skarpar fl-entrata; illi ē-ċirkustanza li parti żgħira mill-fond kienet qiegħda tiġi adibita għax-xogħol ta' skarpar ma tistax bl-ebda mod tiġġustifika lill-intimat, għaliex il-liġi ma tagħmel ebda distinżjoni jew eċċeżżjoni għall-każ̊ illi mill-fond tiġi użata għal skop divers parti żgħira biss;

Illi lanqas iċ-ċirkustanza illi ma twaħħletx tabella u illi x-xogħol kien isir in gran parti bil-magħluq ma jista' jkollha ebda rilevanza, u dana għaliex il-liġi b'tibdil tad-destinazzjoni ta' fond ma tifhemx l-eżistenza jew le ta' tabella, imma l-užu li jsir mill-fond; għaliex il-kuntrarju jwassal fl-assurd illi fond destinat għall-abitazzjoni jista' jinbidel f'hanut purkè ma tit-waħħalx tabella; inoltri, lanqas ma jista' l-intimat jeċċepixxi illi x-xogħol kien isir gewwa, għaliex il-liġi lanqas taħt dana l-

aspett ma tiddisponi, u ma težiġix in-notorjeħà u l-publiċità, imma s-sempliċi fatt fa' užu divers;

Illi fl-ahħarnett il-fatt illi iben l-intimat ma baqax jaħdem ta' skarpar fil-fond ma jistax jeżoneraħ mill-konsegwenzi ġuridieħi ta' l-operat tiegħu, u l-prinċipju ġuridiku nvokat minnu jinsab invokat a spropożitu, billi l-intimat mhux biss ma eż-żejt taxxeb drid....., imma għall-kuntrarju kien kontravventur tal-kondizzjonijiet tal-kuntratt tal-lokazzjoni, u r-resipixxenza ma jista' jkollha qatt l-effett li tikkancella l-kontravvenzjoni jekk mhux bil-kunsens tal-parti offiża—dak li fil-każ preżenti ma jirriżultax; u l-Board għandu l-obligu li japplika l-ligi, hi x'inhi, u ma jistax jiddeċidi bi kriterji ta' ekwitat ga la darba l-ligi hija ċara u ma tippermettix interpretazzjoni differenti minn dik li toħroġ mill-kliem testwali ta' l-artikolu 10 (a) ta' l-Ordinanza XXI ta' l-1931:

Rat ir-rikors għall-appell ta' l-intimat, fejn talab ir-revoka ta' l-imsemmija sentenza u r-riġett tad-domandi tar-rikorrent;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Illi l-appellant isostni illi bil-frażi ta' "užu divers" il-ligi trid tħisser li wieħed ibiddeł id-destinazzjoni ntiera tal-fond, u għalhekk, jekk il-prinċipal jibqa' dejjem l-užu għall-abitazzjoni, il-fatt li wieħed jagħmel užu ta' parti żgħira mill-fond għal xogħol ma jinfluwixx fuq id-destinazzjoni tal-fond, il-għaliex l-aċċessorju qatt ma jista' jiddetermina l-kors tal-prinċipali; u ġie ritenut mill-Qrati Tagħna illi d-destinazzjoni hija dejjem determinata mill-prinċipal;

Ikkunsidrat;

Illi, kif tajjeb irritjena l-Board fis-senfenza li minnha hemm appell, il-ligi ma tagħmel l-ebda distinżjoni għall-każ illi mill-fond tiġi użata għal skop divers anki parti żgħira biss —haġa illi l-intimat jammetti li t-tifel adottiv tiegħu għamel;

Huwa veru illi l-ligi tieħu in konsiderazzjoni liema hija l-parti prinċipali u liema aċċessoria, meta l-fond ikun adibit bħala negozju u bħala abitazzjoni; imma dana tagħmlu u tim-pōnieħ espressament, bħala kriterju tassativ fil-fissazzjoni tal-

kera; il-ghaliex il-kriterji fil-każ ta' kera ta' dar ta' abitazzjoni u ta' hanut huma distinti u differenti, u għalhekk il-ġudikant irid ikun gwidat minn prinċipji diversi meta jistabbilixxi l-kera, u biex jagħmel dina l-hażja hemm bżonn, miċ-ċirku stanzi ta' kull każ, jara liema huwa l-prinċipal u liema huwa l-aċċessorju. Imma dana ma għandu x'jaqsam xejn mal-kawża preżenti, jekk ċeo l-intimat fil-kors tal-lokazzjoni biddel id-destinazzjoni tal-fond;

Għal dawn ir-ragunijiet, u għal dawk tal-Board, tirrespinġi l-appell interpost mill-intimat u tikkonferma l-inseminja sentenza; b'dana li t-terminali prefiss mill-Board għandu jibda jgħaddi mil-lum. Bi-ispejjeż kontra l-intimat appellant.
